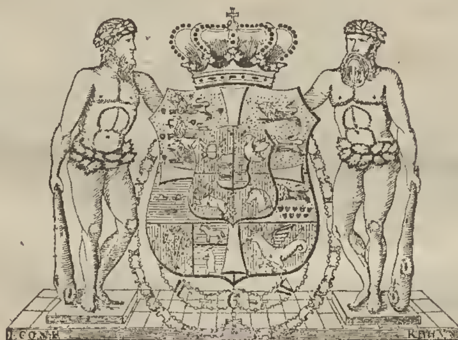
Allernaadigst Bekjendtgjørelse

til

Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færøerne om Resultaterne af deres under deres Forsamling fra den 1ste October 1835 til den 26de Februar 1836 afgivne allerunderdanigste Betænkninger og øvrige indgivne Andragender.

Kjøbenhavn, den 19de September 1838.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Hostrup Schultz,

Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Vi Frederik den Sjette,

af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsteen, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg

Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne Vor Kongelige Hyldest og Naade.

Af de Forhandlinger, som ere foregaaede ved Provindsialstænderne for Sjællands Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne i Deres Forsamling fra den 1ste October 1835 til den 26de Februar 1836, have Vi med allerhøieste Tilfredshed erfaret, hvorledes De ved Indsigt og redelig Iver for at befordre Vort og Landets Bedste have retfærdiggjort Vore Forventninger. Efterat have ladet Os foredrage saavel de Betænkninger, som De have afgivet paa de Dem til Overveielse forelagte

Lovudkast, som og Deres øvrige allerunderdanigste Andragender, have Vi paa det Nøieste prøvet disse og ville herved allernaadigst give Dem en samlet Underretning om de Beslutninger, Vi i saa Henseende have taget.

I.

Samtlige de Anordninger, hvortil Vi have ladet bemeldte Vore Provindsialstænder Udkast forelægge, ere i Overeensstemmelse med Vore endelige allerhøieste Resolutioner udgivne, nemlig:

1) under 3die Februar 1836 Forordning, hvorved adskillige i Aarene 1828-1831 incl. for Danmark udkomne Anordninger udvides til at gjelde for Island;

2) under 9de Marts s. A. Placat om Gjerder og Tuers Jevning m. v. paa Island;

3) under 30te Marts s. A. Sportelreglement for Rettens Betjente paa Færøerne;

4) under s. D. Forordning om Pengevæsenet paa Island;

5) under s. D. Rescript til Amtmanden over Færøerne angaaende Udvidelse til bemeldte Øer af endeel i Aarene 1832-1833 for Danmark udkomne Anordninger;

6) under s. D. Forordning om Afholdelsen af Høst- og Maanedsthing paa Færøerne;

7) under 21de September s. A. Placat angaaende Forhøielse af den Dommerkornet ifølge Forordning af 4de November 1720 substituerede Pengeafgift;

8) under 19de October s. A. Placat angaaende Udvidelse af Grosserernes Handelsret;

9) under 2den November s. A. Placat angaaende Udvidelse af Udpantningsretten;

10) under 16de November s. A. Forordning angaaende den fremtidige Afsoning af Bøder og visse andre Pengeforpligtelser;

11) under 28de December s. A. Forordning angaaende hvad der i Strandingstilfælde skal iagttages;

12) under s. D. Placat, indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Anordningerne angaaende den islandske Handel og Skibsfart;

13) under 26de Juli 1837 Placat angaaende Processens Form i Skovforbrydelsessager;

14) under 24de October s. A. Anordning angaaende Kjøbstædernes oeconomiske Bestyrelse, Kjøbenhavn dog derfra undtagen;

15) under 1ste November s. A. Placat indeholdende nogle nærmere Bestemmelser i Forordningen om Trykkefrihedens Grændser af 27de September 1799;

16) under s. D. Placat angaaende Nedsættelse i det stemplede Papir for Slutsedler paa Kjøbmandsgods og Varer med Hensyn til de af disse Dokumenter, der kun gjelde i en vis kort Tid;

17) under 22de November s. A. Forordning angaaende Consumtionsafgiften;

18) under s. D. Forordning, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende den Selveierbønder ved Forordning 13de Mai 1769 hjemlede Testationsret;

19) under 24de November s. A. Placat angaaende Diætpenge og Befordring for de i enkelte Sager constituerede Retsbetjente;

20) under 29de November s. A. Forordning, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Jurisdictionsforholdene i criminelle Sager m. v.;

21) under 13de December s. A. Forordning, indeholdende Forbud imod Eftergjørelse af Konstværker;

22) under 24de Januar 1838 Forordning angaaende Criminalvæsenet paa Island;

23) under 9de Marts s. A. Forordning, indeholdende nærmere Bestemmelser om Retsforholdet mellem Jorddrotter og Fæstere;

24) under 1ste Mai f. A. Forordning om Told- og Skibsafgifterne i Danmark.

Af de foranførte Anordningers Indhold ville Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færøerne erfare, hvorledes Vi have taget de Bemærkninger, der saavel af Dem som af Vore Provindsialstænder for Nørre-Jylland have været fremsatte ved de forelagte Udkast, under nøieste Overveielse og i Overeensstemmelse med disse givet Udkastene adskillige Forandringer, nærmere Bestemmelser og Tilføininger.

Forsaavidt Stænderne med Hensyn til den under No. 15 omhandlede Placat havde yttret det Ønske, at en saadan for Tiden ikke maatte udkomme, saa indeholde selve Præmisserne til denne Vor allernaadigste Placat Grunden, hvorfor Vi ikke have kunnet tage dette Ønske til Følge, hvilket var grundet paa en Forudsætning, der ikke siden ved Erfaring blev bekræftet. Imidlertid have Vi givet det Stænderne forelagte Udkast endeel Lempninger og yderligere Tilføininger, der svare til de Meninger og Ønsker, som Stænderne havde fremsat for det Tilfælde, at Vi ikke maatte finde Os bevægede til aldeles at tilbageholde den tilsigtede Anordning.

Forsaavidt Vore Provindsialstænder for Sjællands med flere Stifter udi de Betænkninger, som De have afgivet over de Dem forelagte Lovudkast, have fremsat nogen Indstilling eller Henstilling angaaende en eller anden yderligere Anordning eller Foranstaltning, som de ved at gjennemgaae Udkastene have fundet Anledning til at sætte under Spørgsmaal, have Vi ogsaa dertil taget det muligste Hensyn.

Saaledes ere der i Anledning af det Ønske, som udi Stændernes afgivne Betænkning over det Udkast, der ligger til Grund for den under No. 7 nævnte Anordning, er blevet yttret om, at Ydelsen af Dommerkornet in natura overalt maatte blive ophævet og et Vederlag i Penge sat i Stedet for samme, indhentede Oplysninger om, hvormeget Dommerkornet udgjør i hver enkelt Jurisdiction, hvilke Oplysninger af Vort Danske Cancellie ere Os foredragne. Men da Resultatet af disse Oplysninger og de i saa Henseende anstillede Overveielser er blevet, at ovenmeldte Forandring ikke hensigtmæssig lod sig udføre anderledes end ved en Afgift paa Hartkornet, saaledes som det allerede for Birkedommerne paa

de Kongelige Godser er skeet ved Forordning af 4de November 1720 og Placat af 21de September 1836, og at denne Afgift, for at give de Retsbetjente, som den omhandlede Bygydelse tilkommer, Vederlag for samme, maatte sættes høiere end til de i sidstnævnte Placat bestemte 4 ß. pr. Td. Hartkorn, og da Vi have antaget, at en saadan ny Hartkorns-Afgift har sine Betænkeligheder, saa have Vi ikke for Tiden fundet Os bevægede til derom at lade Vore Provindsialstænder forelægge noget Lovudkast. Indholdet af foranførte Oplysninger er, efter Vor Befaling, af Vor Commissarius blevet foredraget Provindsialstænderne for Nørre-Jylland, og kan sees af den for disses Forhandlinger udkomne Tidende 1ste Række S. 433-436, ligesom og bemeldte Stænder i Anledning af en derefter fremsat Motion angaaende Dommerkornets Forandring til en bestemt aarlig Pengeafgift besluttede ingen Petition desangaaende at indgive.

Ligeledes ere Vedkommendes Betænkninger indhentede angaaende de Tillægsbestemmelser til den oven under No. 8 nævnte Anordning, som Stænderne have bragt i Forslag; men, efterat Sagen desangaaende er Os foredragen, have Vi fundet Betænkelighed ved at tilstaae Grosserne den Udvidelse af den dem ved Placat af 19de October 1836 tilstaaede Handelsrettighed, hvorpaa Vore Provindsialstænder have andraget for det Tilfælde, at Varer sælges til udenbyes Kjøbmænd. Derimod have Vi aabnet Grossererne i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn Adgang til at indtræde i hvilketsomhelst Handelslaug sammesteds, naar de i 8 Aar have havt Borgerskab i foranførte Egenskab og i den Tid have drevet en saadan Handel, at de ere blevne ansatte til i det Mindste det Dobbelte af den Næringsskat, der udgjør Minimum for en Grosserer; hvorhos de da maae underkaste sig den for Indlemmelse i bemeldte Laug befalede Examen samt opgive deres Borgerskab som Grosserere, men dog bør nyde den Rettighed til at forhandle de til det Laug, hvori de indtræde, hørende Varer ogsaa en gros, som Placaten af 1ste October 1810 hjemler Laugsinteressenterne Adgang til, mod i Overeensstemmelse med samme ogsaa at svare Næringsskat af den Handel, de saaledes drive. Forinden saadanne Bevillinger meddeles, bør Vort Cancellie dog altid først indhente Erklæring saavel fra Stadens Magistrat som fra de 32 Mænd, ligesom Laugets Erklæring af Magistraten bør indhentes og indsendes til Cancelliet.

Med Hensyn til de af Stænderne gjorte Bemærkninger ved § 6 af Udka-

siet til den under No. 10 anførte Forordning, da ere Overveielser anstillede angaaende de nærmere Bestemmelser, der kunne være hensigtsmæssige med Hensyn til de private Forpligtelser, der pleie at gjøres gjeldende ved Hjelp af Dagmulkter, men formedelst de Betænkninger, som det i saa Henseende er fundet fornødent at indhente, er Sagen ikke endnu bragt saavidt, at Vi derom have kunnet tage en endelig Beslutning.

Den Indstilling, som Stænderne have fremsat i Slutningen af deres afgivne Betænkning over Udkastet til Forordningen No. 20, er i det Væsentlige tagen til Følge ved et Circulaire, som under 30te December 1837 af Vort Cancellie er udstedt til samtlige vedkommende Overøvrigheder.

Forsaavidt Stænderne i sammes over Udkastet til Forordningen No. 22 afgivne Betænkning havde yttret Ønske om, at der paa Island maatte indrettes passende Straffeanstalter til Vand- og Brødstraffens Afsoning m. M., da have Vi, efter desangaaende at have indhentet de fornødne Oplysninger samt efterat Vort Cancellie derom har nedlagt allerunderdanigst Forestilling, ved allerhøieste Rescript af 24de Januar d. A. paalagt Stiftamtmanden sammesteds at foranstalte et Fængsel indrettet i Reikevig, hvor, forsaavidt denne Byes Jurisdiction angaaer, de Personer, der efter de almindelige danske Love skulle straffes med Fængsel enten paa Vand og Brød eller uden dette skjærpende Tillæg, kunne udholde denne Straf, hvorhos det, naar Gavnligheden af denne Indretning ved Erfaring har bekræftet sig, nærmere vil komme under Overveielse, om Fængslets Brug og kan udvides til de nærmeste Landjurisdictioner.

II.

Det af Vore Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne indgivne allerunderdanigste Forslag til Fordelingen af de i Anledning af deres Forsamlinger medgaaende Omkostninger, har faaet Vor allerhøieste Sanction ved en under 1ste Juni 1836 desangaaende udgiven Placat, hvorhos den derved hjemlede Fordeling er med Hensyn til Stænderforsamlingen i Aarene 1835 og 1836 udført ved en under 12te April 1837 af Vort Rentekammer udstedt Placat. Saa have Vi og ved en Placat af 19de October 1836, i Overeensstemmelse med det af Stænderne yttrede Ønske, foreskrevet

nogle nærmere Bestemmelser til Formindskelse af Omkostningerne ved de fremtidige Valg af Medlemmer til Stænderforsamlingerne.

III.

Følgende Petitioner ere indgivne af Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne.

1) Om Forandring i Henseende til Brandassurancen for Landbygningerne;
2) angaaende Kjøbenhavns Fattigvæsen;
3) betræffende Kjøbenhavns Communalforfatning;
4) betræffende Opsynet med de offentlige Oppebørselsbetjente og Overholdelse af Lovens Straffebud mod utroe Betjente;
5) om en ny Straffelov for Tyveri, Hæleri og Medvideri;
6) om at de offentlige Frireiser maae ophæves eller indskrænkes;
7) om en Forandring i Forordningen om Markfred af 9de Juli 1817 ved Nedsættelse af de deri bestemte Optagelsespenge;
8) om en nærmere Bestemmelse af Arvefølgen i Henseende til Selveierbøndergaarde;
9) om Indførelsen af eensartet Kornmaal paa Bornholm, samt om Skattequitteringsbøgernes Førelse sammesteds;
10) om at det begyndte Skyldsætningsarbeide maa fortsættes og den nye Matriculs Indførelse fremskyndes;
11) om Hoveriets Afløsning;
12) angaaende Realunderviisningens Fremme i Danmark;
13) om at lade anstille adskillige Undersøgelser, ledende til at bestemme, hvorvidt Consumtionen kunde være at ophæve og ombytte med en anden Skat;
14) om Forandring i den bestaaende Jagtlovgivning;
15) angaaende Rigets Finantsvæsen;

16) om en Forandring i Fourageleverancen og en nøiagtigere Efterlevelse af Forordningen af 28de Juli 1784 § 2.

17) om en Forandring i Henseende til Brændeviinsbrænderierne;

18) om Ophævelse af Skibsjournaler og Logbøgers Autorisation m. M.;

19) om Anlæggelse af flere Fyr;

20) om Toldstedret for adskillige Kjøbstæder;

21) om en Forandring i Henseende til Arbeidet paa Chausseerne;

22) om Ophævelse af Bompengene paa Hovedlandeveiene;

23) om den fremtidige Regulation af Bolværkspengene i Kjøbenhavn;

24) om Forbedring i Landsbyskolelærernes Kaar;

25) om Stænderforhandlingernes Offentlighed;

26) om lønnede Protocolførere ved Stænderforsamlingerne.

Hvad den under No. 1 anførte Petition angaaer, da, ligesom Vi have ladet Provindsialstænderne for Nørre-Jylland forelægge et Udkast til en Anordning, indeholdende hvad Vi af de Forslag, der ere fremsatte saavel i bemeldte Petition som i det af sidstnævnte Provindsialstænder indgivne lignende Andragende, have fundet tjenligt til Betryggelse for Landbygningernes Brandforsikkring og til billig Lettelse for de Vedkommende, saaledes vil bemeldte Udkast nu ogsaa blive Provindsialstænderne for Sjællands med flere Stifter forelagt, og vil Vor Commissarius ved at forelægge dette have at meddele omstændelig Forklaring om de Vanskeligheder, som møde ved en omfattende Classification af Assurancepræmierne efter Bygningernes Beskaffenhed og Beliggenhed.

Forsaavidt Provindsialstænderne have andraget paa, at det Kapitalfond, som tilhører Brandforsikkringen, ikke længer maa forøges ved Paalæg paa de assurerede Bygninger, men ene ved det Overskud, som Renterne deraf i heldige Aar kunne afgive, da har det ved Placaten af 5te September 1827 under Brandforsikkringen for Landbygningerne paabudne Brandcontingent i de senere Aar endog viist sig utilstrækkeligt til at afholde bemeldte Brandforsikkrings Udgifter, saa at der for Tiden ikke kan være Tale om nogen Nedsættelse af samme. Imidlertid have Vi paalagt Vort Cancellie, at, naar Brandfondet har naaet en Stør-

relse af 300,000 Rbdlr., det da skal tages under nærmere Overveielse, hvorvidt det maatte være tilraadeligt at nedsætte Brandcontingentet.

Med Hensyn til Indstillingen om at Branddirecteur-Tjenesterne maatte indgaae, de nærværende Branddirecteurer sættes paa Vartpenge og de disse Embedsmænd paahvilende Forretninger overdrages Herredsfogderne eller Birkedommerne, mod de dermed forbundne Gebyhrer, have Vi, efterat Vort Cancellie har forelagt Os Indholdet af de om denne Gjenstand indhentede Betænkninger fra samtlige Amtmænd og Justitsbetjente, tilligemed Cancelliets egne i saa Henseende gjorte Bemærkninger, fundet, at en saadan Forandring neppe vilde være bespa-rende, da det ikke uden Ubillighed kunde paalægges Herredsfogderne og Birkedommerne for de ved Placat 5te Juni 1827 bestemte ringe Gebyhrer i Anledning af Brandtaxationerne at udføre samtlige Branddirekteurernes Forretninger, og at det ikke kan antages, at disse Embedsmænd ved Siden af deres mange andre Forretninger vilde med samme Hurtighed og Nøiagtighed som Branddirekteurerne kunne udføre saavel Brandvisitationerne som de Contoirforretninger, der til Rigtighedsholdelse for Brandcontingenterne ere fornødne. Derimod ville Vi ved indtræffende Vacancer tage under allerhøieste Overveielse, hvorvidt de nærværende Branddirekteurdistrikter kunne deles i flere mindre, og da disse Embeder overdrages duelige og paalidelige Mænd, som have andet Embede eller anden Levevei, hvormed Branddirekteurforretningerne kunde forbindes, og derved tages særdeles Hensyn til Bygningskyndige.

Hvad Petitionens 7de Indstillingspunkt angaaer, nemlig at der skulde oprettes et fra den almindelige Brandforsikkring adskilt Brandassurance-Societet for Bornholm, da have Vi, med Hensyn til, at det efter de indhentede Erklæringer og dermed forbundne Oplysninger ikke kunde antages, at en saadan Indretning enten vilde stemme med Indbyggernes Tarv eller med deres Ønsker, allernaadigst bestemt, at det hermed maa stilles i Beroe, indtil det nærmere viser sig, om Beboerne paa bemeldte Øe kunne og ville oprette en slig særskilt Brandforsikkring.

Med Hensyn til Petitionen No. 2, da have Vi ved allerhøieste Rescript af 22de December 1835 til Vort danske Cancellie tilkjendegivet, at der Intet findes imod, at Petitionens 3die Indstillingspunkt ligefrem tages til Følge, ligesom Vi ved allerhøieste Rescript 5te April f. A., efter derom fra Vedkommende giort Forslag, allernaadigst have tillagt tvende af Stadens 32 Mænd Ordre til for

et Tidsrum af 4 Aar at indtræde som Medlemmer af den administrerende Direktion for Kjøbenhavns Fattigvæsen.

Hvad Petitionens første Indstillingspunkt betræffer, da have Vi, efter desangaaende at have modtaget Vort Cancellies allerunderdanigste Forestilling, ved allerhøieste Rescript af 29de Juli 1836 givet de fornødne Bestemmelser til Restitutionen af de under Fattigvæsenet hørende forbrugte Legater m. M., forsaavidt de efter de for disse gjeldende Dispositioner blive at restituere. Med Hensyn til Fattigvæsenets Gjeld til Vor Kasse, have Vi derhos paa allerunderdanigst Forestilling fra Vor Direction for Statsgjelden og det synkende Fond ved Vor allerhøieste Resolution af 5te April s. A. eftergivet bemeldte Fattigvæsen de siden 11te Juni 1827 paadragne Renterestancer samt fritaget Samme for i et Tidsrum af indtil 12 Aar fra 12te December 1836 at regne at forrente og afdrage bemeldte Gjeld.

I Anledning af denne Petitions 2den Indstillingspunkt betræffende den aarlige Bekjendtgjørelse ved Trykken af en Balance over Fattigvæsenets Indtægter og Udgifter m. V., have Vi ved allerhøieste Resolution af 29de Juli 1836 allernaadigst fastsat, at der skal forholdes overeensstemmende med Planen for Fattigvæsenet i Kjøbenhavn af 1ste Juli 1799 § 215.

Hvad Petitionen under No. 3 angaaer, da vil der blive forelagt Stænderne Udkast til en Anordning angaaende Communalbestyrelsen i Kjøbenhavn, hvori behørigt Hensyn er taget til de i denne Petition fremsatte Bemærkninger.

Til den under No. 4 ommeldte Petition er der taget Hensyn udi en Udkast-Anordning angaaende Kasse- og Regnskabsvæsenet i Almindelighed, der har været forelagt Provindsialstænderne for Nørre-Jylland og nu ligeledes vil blive forelagt Provindsialstænderne for Sjællands med flere Stifter.

Forsaavidt Petitionen No. 5 gaaer ud paa Udarbeidelsen af et Udkast til en ny Straffelov for Tyveri, Hæleri, Ran, Røveri m. M., da have Vi ladet et saadant Udkast udarbeide, som derefter har været Stænderforsamlingen for Nørre-Jylland forelagt, og nu ligeledes vil blive Provindsialstænderne for de øvrige danske Provindser forelagt.

Hvad Petitionens Indstillingspunkt under Litr. B angaaer, da fremgaaer det af den af Vort Cancellie Os forelagte af de Tilforordnede i Høiesteret afgivne Betænkning, at denne Rigets øverste Domstoel erkjender det som en i Lovene

grundet og i Særdeleshed i Forordningen af 30te December 1771 § 10 udtrykkelig forkyndt Regel, at Domstolene i at bedømme, hvorvidt Nogen, som tiltales for en Misgjerning, deri kan antages at have gjort sig skyldig, ikke ere indskrænkede til de i Lovens 1ste Bog 13de og 15de Kapitel omhandlede ordinaire Beviser i Forbindelse med dem, der ved særegne Lovbestemmelser med Hensyn til enkelte Forbrydelser ere erklærede tilstrækkelige, men at de ere beføiede til ogsaa at domfælde den Paagjeldende, naar samtlige oplyste Omstændigheder, i deres indbyrdes Forening og omhyggeligen afveiede imod hinanden, give en saadan Overbeviisning om hans Skyld, at den ikke efterlader nogen Tvivl, men fuldkommen kan staae ved Siden af den, der frembringes ved de ovenmeldte ordinaire Beviser. Med Hensyn dertil have Vi fundet det mindre nødvendigt for Tiden om denne Gjenstand at udgive en ny Lov.

I Anledning af Petitionens Indstilling under C, have Vi ved allerhøieste Rescript til Vor Lands Over- samt Hof- og Stads-Ret af 6te December f. A. befalet, at den ved allerhøieste Rescript af 29de October 1772 hjemlede saakaldte skarpe Examination i Inqvisitionscommissionen i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn for Fremtiden skal ophøre, saa at Forordningen af 30te December 1771 § 10 i denne Henseende paany skal træde i Kraft.

Angaaende Petitionen No. 6 ville Vi tage Vor allerhøieste Beslutning, efterat de i denne Sag fornødne Forarbeider ere blevne tilendebragte.

I Anledning af den under No. 7 ommeldte Petition saavelsom den af Vore Provindsialstænder for Nørre-Jylland angaaende samme Gjenstand indgivne er der under 14de Juli 1837 udfærdiget en Placat betræffende den Nedsættelse i de ved Vor Forordning af 9de Juli 1817 § 2 fastsatte Optagelsespenge, der udgjør Hovedgjenstanden for bemeldte Petitioner, og til de øvrige Punkter i samme vil der blive taget Hensyn i en mere omfattende Anordning angaaende Markfreden, hvortil der af Vort Rentekammer vil blive forelagt Os et Udkast, som i sin Tid vil komme under Provindsialstændernes Overveielse.

Hvad den under No. 8 anførte Petition betræffer, da have Vi saa meget mindre fundet Os foranledigede til for Tiden at forelægge noget Udkast til en Anordning om en nærmere Bestemmelse af Arvefølgen i Selveierbøndergaarde, som de Forhandlinger, der med Hensyn til den oven under No. 18 benævnte Forordning angaaende Selveierbønders Testationsfrihed have fundet Sted i Pro-

vindsialstænderne for Nørre-Jylland, vise, at disse Stænder ikke ved Siden af denne Testationsfrihed fandt nogen Forandring i den lovbestemte Arveret, hvad Selveierbøndergaarde angaaer, ønskelig.

I Anledning af Petitionen No. 9 dens 1ste og 2den Indstillingspunkt vil der blive forelagt Provindsialstænderne Udkast til en Placat angaaende det almindelige Kornmaals Indførelse paa Bornholm. Da det, efterat den nøiagtigste Undersøgelse derom er anstillet, har viist sig, at vedkommende Landgildeydere, ved hidtil at svare Landgilden efter gammelt Maal, ikke have ydet Mere, end hvad der med Rette paaligger dem, saa kan ingen videre Forandring heri finde Sted, end at de, efter det nye Maals Indførelse, have at tilsvare Landgilden efter dette Maal, men med behørig Godtgjørelse for Forskjellen imellem nyt og gammelt Maal i Overeensstemmelse med den i Udkastanordningen foreskrevne almindelige Regel.

Hvad 3die Indstillingspunkt angaaer, da som det af de i den Anledning indhentede Oplysninger erfares, at den hidtil brugte Fremgangsmaade med Opkrævningen af de Kongelige Skatter paa Bornholm ligesaalidet har foranlediget nogen Klage fra Skatydernes Side, som medført nogensomhelst Ulempe for Vor Kasse, der har erholdt dens Indtægter uden Restancer, — saa ville Vi allernaadigst, at det indtil Videre har sit Forblivende ved de i Vor allerhøieste Resolution af 20de Marts 1810, bekjendtgjort ved Rentekammerets Placat af 24de s. M., indeholdte Bestemmelser angaaende Opkrævningen af de Kongelige Skatter paa bemeldte Øe, hvoraf det er en Følge, at Skatteqvitteringsbøgerne saa længe ikke kunne føres paa den i Forordningen af 30te Januar 1793 befalede Maade.

I Henseende til den under No. 10 anførte Petition, samt en lignende fra Stændernes Forsamling for Nørre-Jylland har et Udkast til en Forordning angaaende Indførelse af en ny Skyldsætning af Jordeiendomme samt til en Placat, hvorved bestemmes en foreløbig Bekjendtgjørelse af Resultaterne af den nye Matricul, og tillades, at Undersøgelser i Anledning af samme efter Begjering maae finde Sted, været forelagt Provindsialstænderne for Nørre-Jylland, og vil nu ligeledes blive Østifternes Forsamling forelagt.

For saavidt muligt at befordre Natural-Hoveriets Ophævelse, der er Gjenstand for Petitionen No. 11 saavelsom for en lignende fra Vore Provindsialstæn-

der for Nørre=Jylland, have Vi under 9de Marts d. A. udgivet en dertil sigtende Placat. Saa have Vi og bifaldet, at Vort Rentekammer ved Circulair-Skrivelse til samtlige Amtmænd paalægger disse til bemeldte Kammer aarligen at indsende Beretning om den Fremgang, denne Sag har havt paa Godserne i de dem betroede Amter, hvilke samtlige Beretningers Indhold af Kammeret vil blive Os at forelægge. Et saadant Circulaire er under 2den Marts d. A. blevet udstedt.

Hvad Petitionen No. 12 saavelsom en lignende fra Provindsialstænderne for Nørre=Jylland angaaer, saa have Vi efter at have ladet Sagen paa det Nøieste undersøge, allernaadigst besluttet, at der for det Første oprettes en fuldstændig videnskabelig Realskole i Jylland, i det Væsentlige overeensstemmende med en af en dertil nedsat Commission udarbeidet Plan, og under Overbestyrelse af Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler, hvilken har at indkomme med allerunderdanigst Forestilling angaaende de nærmere Bestemmelser, som maatte behøves saavel med Hensyn til Indretningen selv som til de fornødne Ressourcer, hvilke skulle tilveiebringes ved Hjælp af de under bemeldte Directions Bestyrelse staaende Midler. Derhos have Vi paalagt bemeldte Vor Direction at tage under Overveielse, hvorvidt det maatte være raadeligt endvidere at forbinde nogen til Realunderviisningens Fremme sigtende Indretning med en eller anden af de lærde Skoler, saaledes som Vi allerede under 19de September 1837 have truffet Bestemmelser, ved hvis Hjælp hiin Underviisning kan fremmes i Sorøe Skole, hvorom der under 15de October er udgaaet Bekjendtgjørelse fra meerbemeldte Vor Direktion.

Forsaavidt Provindsialstænderne have andraget paa Adskillelsen af Borgerskolerne fra de egentlige Almueskoler, have Vi resolveret som følger:

"Vi ville med særdeles Velbehag ansee det, naar der i Kjøbstæderne gjøres Udveie til ved Siden af de almindelige Borgerskoler, hvori der fremdeles som hidtil bør være Adgang for alle Indvaanere til, uden Betaling, at faae deres Børn underviste i de for Alle fornødne Kundskaber og Færdigheder, i Overeensstemmelse med hvad der for disse Skoler er befalet, at indrette høiere Borgerskoler, i hvilke en mere udvidet Underviisning gives for Børn af begge Kjøn, imod at de derfor erlægge saadanne Skolepenge, at derved den forøgede Udgift dækkes, som en saadan Skole vil medføre, fremfor dem, der

vilde være forbundne med, at disse Børn nøde Underviisning i den almindelige Borgerskole. Forinden nogen saadan høiere Borgerskole maatte indrettes, bliver der af Skolecommissionen ar udarbeide en udførlig motiveret Plan, der med Skoledirectionens Betænkning bliver at indsende til Cancelliets Approbation. Ligesom denne Plan nøiagtigen bør bestemme, i hvilke af de i Anordningen for Kjøbstæderne af 29de Juli 1814 § 74 nævnte Lærefag der, efter Indvaanernes Tarv og de Midler, hvorpaa der kan gjøres Regning, bør gives Underviisning, og hvorledes denne hensigtsmæssig kan besørges, enten ved Hjælp af de ved den almindelige Borgerskole ansatte Lærere eller ved andre særlig dertil antagne, saaledes bør den og være ledsaget af en med muligste Nøiagtighed affattet Forklaring over alle de Bekostninger, som det kan ventes, at den foreslaaede høiere Borgerskole kan foraarsage, og den Indtægt, der kan ventes af de i Forslag bragte Skolepenge. Forsaavidt det i enkelte Byer, paa Grund af særdeles Omstændigheder, maatte være gjørligt at affondre de Børn, der kunne behøve en mere udvidet Underviisning, fra simple Almuesbørn i særskilte Skoler, uden at der i nogen af disse betales Skolepenge, kan ogsaa saadan Affondring med Vort Cancellies Approbation iværksættes; dog saaledes, at hverken de sidstmeldte Børns anordningsmæssige Underviisning derved lider, eller at saadanne Udgifter derved foraarsages, at derved vilde fremkomme Ubillighed mod den Deel af Indvaanerne, der ikke kunne benytte den fortrinligere Skole."

om hvilken allerhøieste Befaling Circulaire under 10de Februar d. A. er afgaaet til samtlige Amtsskoledirectioner samt til Biskopperne i Danmark.

Hvad den under No. 13 anførte Petition angaaer, da have Vi, efter paa det Nøieste at have overveiet, paa den ene Side alle de Grunde, der kunne anføres til Bedste for Consumtionens Ophævelse imod Vederlag for Vor Kasse ved anden Skat, og paa den anden de af selve Vore troe Provindsialstænder erkjendte store Vanskeligheder og Betænkeligheder, der møde ved en saadan Forandring, fundet disse saa overveiende, at Vi ikke have anseet det hensigtsmæssigt at anstille de af Vore Stænder angivne nærmere Undersøgelser, hvorom Vi forudsee, at de ikke ville føre til noget Resultat.

Med Hensyn til den under No. 14 ommeldte Petition saavelsom en lignende fra Provindsialstænderne for Nørre-Jylland have Vi ladet den gjeldende

Jagtlovgivning underkaste en Revision og en ny Jagtlovgivning udarbeide, hvortil et Udkast har været forelagt Provindsialstænderne for Nørre-Jylland og nu ligeledes vil forelægges Forsamlingen for Sjællands med flere Stifter.

I Anledning af Petitionen No. 15 ville Vi, at det skal tilkjendegives Vore troe Provindsialstænder, at, ligesom Vi allerede, forinden Stændernes Petitioner angaaende Finantsvæsenet modtoges, havde overdraget Vor Finants-Minister i Forening med adskillige dertil beordrede Mænd, at overveie, til nærmere endelige Bestemmelse af Os Selv, hvorledes Ligevægt imellem Statens Indtægt og Udgift ved hensigtsmæssige Besparelser i Statshuusholdningen kunde tilveiebringes, og en yderligere hertil sigtende Plan lægges, saa ville og, ved dennes Affattelse, de forskjellige af Vore troe Provindsialstænders Forsamlinger fremførte Yttringer blive tagne under Overveielse; — at denne Plan vil, efter at Forholdene imellem Finantserne og Nationalbanken nu ere regulerede, være at forelægge Os til allerhøieste Approbation, og at dernæst det Fornødne vil være at offentliggjøre; — at Vi, efter hvad der nu foreløbigen allerunderdanigst er blevet foredraget om de iværksatte og nærmere iværksættende Besparelser, antage, at hverken forøgede Skatter eller nye Statslaan, saafremt ikke overordentlige Begivenheder maatte indtræffe, ville blive nødvendige, og at, ligesom Vi ved at befale Kundgjørelsen saavel af den calculatoriske Finants-Oversigt for Aaret 1835 som senere af Beretningerne om Finantsernes virkelige Stilling i Aarene 1835 og 1836, allerede havde givet tilkjende, at det var Vor Villie, at samtlige Vore kjære og troe Undersaatter skulde erholde Kundskab om Finantsernes Tilstand, saaledes have Vi ogsaa besluttet, at de til hensigtssvarende Offentlighed i Henseende til Statens Finantsvæsen sigtende Efterretninger fremdeles ville være at kundgjøre.

I Overeensstemmelse med det i Petitionen No. 16 først af Vore Provindsialstænder for Sjællands med flere Stifter fremsatte og siden af Provindsialstænderne for Nørre-Jylland gjentagne Ønske desangaaende, er det foranstaltet, at den for Vor Landmilitair-Etat fornødne ordinaire Fourage for Aarene fra 26de October 1836 til 25de October 1838 er anskaffet ved Underhandlinger og Licitationer i Overeensstemmelse med Forskrifterne i Forordningen af 28de Juli 1784, dog med Undtagelse af enkelte Qvantiteter, hvorpaa intet antageligt Bud er skeet; og i Henseende til den ved Forordningen af 5te December 1792 fore-

skrevne Oplagsfourage have Vi ved en under 14de Marts d. A. udstedt Placat truffet en saadan Indretning, som stemmer med det af Provindsialstænderne yttrede Ønske; hvorhos Vi ogsaa have bifaldet, at, hvor større Partier af Oplagsfourage skulde blive fornødne, disse da, saavidt Omstændighederne tillade det, søges anskaffede ved Licitation eller Indkjøb underhaanden.

Hvad Petitionen under No. 17 angaaer, da have Vi ved allerhøieste Resolution af 28de Februar d. A. fastsat, at Afgiften for Landbrænderier maa bestemmes i Regelen at skulle være 56 ß. pr. Td. af Mæskekarrets Indhold for hvert 4de Døgn, Karret staaer til Eierens Raadighed, dog at det i Privilegiet tilkjendegives, at denne Afgift ikkun gjelder indtil videre, men at det forøvrigt maa have sit Forblivende ved de i Vor allerhøieste Resolution af 19de August 1835 om Landbrænderier givne Bestemmelser, hvorhos Vi dog have tilstaaet nogen temporær Lettelse for de Landbrænderier, som maatte bevilges anlagte i Nørre-Jylland.

Ved allerhøieste Resolution af 9de Mai d. A. have Vi derhos blandt Andet fastsat, at der, forinden nærmere Bestemmelse tages angaaende de fremtidige Afgifter af de øvrige nu existerende Landbrænderier, udnævnes nogle sagkyndige Mænd, som have at modtage vedkommende Eieres Erklæringer, om de maatte ønske strax at erholde Privilegier i Overeensstemmelse med ovenmeldte Vore allerhøieste Resolutioner af 19de August 1835 og 28de Februar d. A. imod de derved bestemte Afgifter, dog at Sligt kun kan indrømmes, naar ingen specielle Omstændigheder, f. Ex. Brænderiets for nære Beliggenhed ved en Kjøbstad, maatte tale imod Meddelelsen af et saadant udvidet Privilegium, eller at renuncere paa de Privilegier, hvoraf de nu ere i Besiddelse, imod en taalelig Godtgjørelse, om hvis Størrelse de fornødne Tilbud da tillige maatte modtages, ved hvilken Forhandling iøvrigt de Paagjeldende maatte gjøres opmærksomme deels paa de Grunde, der, hvis de ikke vælge noget af de nysnævnte Alternativer, ville tale for, at Vi maatte see Os i den Nødvendighed at forhøie de nugjeldende Afgifter, deels paa de specielle Grunde, der i de enkelte Tilfælde tale for, at Privilegierne strax kunne inddrages, eller at de i det Mindste ikke ville blive fornyede for nogen efterkommende Besidder af de vedkommende Steder. Efter Vort Rentekammers, paa Vor allerhøieste Befaling, derom allerunderdanigst gjorte Forslag, have Vi derefter under 7de Juli sidstleden beordret en af 4 Mænd bestaaende Com-

mission at sammentræde for at modtage de i forbemeldte Vor Resolution af 9de Mai d. A. bestemte Erklæringer fra vedkommende af de for Tiden existerende Landbrænderiers Eiere samt for at nedlægge Forslag til den endelige Regulering af bemeldte Brænderi-Rettigheder.

I Anledning af den under No. 18 nævnte Petition saavelsom den, der angaaende samme Gjenstand var indkommen fra Provindsialstænderne for Nørre-Jylland, have Vi ladet udarbeide et Udkast til en ny Anordning, betræffende Journalføringen ombord i danske Skibe; dette, som allerede har været forelagt for bemeldte Stænderforsamling, vil nu ligeledes blive Forsamlingen for Østifterne forelagt.

Efterat der i Anledning af Petitionen No. 19 samt den lignende Petition, der var indkommen fra Vore Provindsialstænder for Nørre-Jylland, har været nedlagt allerunderdanigst Forestilling, have Vi befalet, at der anlægges et Fyr paa Hirsholmene og et Fyr paa Fornæs, samt at der anbringes to Dagmærker og fem Vagere i Læssøe-Rende og paa den i samme værende Dvalegrund. Derhos have Vi allernaadigst paalagt Vort General-Toldkammer- og Commerce-Collegium at indkomme med nærmere allerunderdanigst Forestilling om at anbringe et Fyr paa Hesseløen, og deri at afgive sin allerunderdanigste Betænkning, om det er hensigtsmæssigt, at udlægge de af begge Forsamlinger af Vore danske Provindsialstænder foreslaaede Vagere i Kattegattet samt paa Resnæs og Bolsakken.

Hvad Petitionen under No. 20 angaaer, da have Vi ved allerhøieste Resolution af 27de October 1836, bekjendtgjort ved Placat af 3die November s. A., bestemt, at Kjøbstaden Storeheddinge, fra 1ste Januar 1837 af at regne, skal oprettes til Told- og Consumtionssted med et Tolddistrikt, der indbefatter Kyststrækningen af Stevns Herred fra Prambroen indtil den paa hiin Side af det sydlige Herreds-Skjæl beliggende saakaldte gamle Skovridergaard under Wemmetofte Kloster, Gaarden og den ved samme værende Ladeplads inclusive, samt at alle Ind- og Udclareringer, som skee i Storeheddinge, skulle fritages for Havneafgifter til Kjøge m. m. Fremdeles have Vi ved allerhøieste Resolution af 8de Marts 1837, bekjendtgjort ved Placat af 21de s. M., fastsat, at Roeskilde, Holbek, Frederikssund og Nykjøbing maae oprettes til Toldsteder med særskilte af Vort General-Toldkammer- og Commerce-Collegium nærmere bestemte Districter, samt at Rørvig Toldsted maa forandres til et Control- og Forseglingssted for alle til og fra Isefjorden ind- og udgaaende Skibe, dog at Klareringerne for Frederiks-

værks Vedkommende indtil videre blive at foretage ved Rørvig paa samme Maade som hidtil m. v.

Endelig have Vi ved allerhøieste Resolution af 16de August 1837 bestemt, at Porcellain, Fajance og Glas, som søværts forsendes til Slagelse over Korsøer- og Skjelskjøer-Toldsteder, maae, naar Emballagerne ere af den Beskaffenhed, at de tilstede behørig Forsegling eller Plombering, befries for Undersøgelse i bemeldte Toldsteder, hvorimod denne i saa Fald overlades til Consumtionsvæsenet i Slagelse, dog at Tolden m. V. erlægges paa vedkommende Toldsted, ligesom Trælast, der fra Søtoldstederne i Sjælland henføres til Kjøbstæderne Slagelse, Ringsted, Sorøe og Hillerød, ikke behøver at ledsages med Toldpasseersedler.

Angaaende den under No. 21 anførte Petition ville Vi tage Vor allerhøieste Beslutning, efter at de i denne Sag fornødne Forarbeider ere blevne tilendebragte og de derpaa ere blevne Os foredragne.

Hvad Petitionen No. 22 betræffer, da have Vi, efterat Vort Rentekammer derom har nedlagt allerunderdanigst Forestilling, allernaadigst resolveret, at Afgjørelsen af dette Andragende stilles i Bero indtil noget nærmere henimod Udløbet af den Tid, da de længst varende af de nu gjeldende Forpagtningscontracter om Oppebørslerne af Afgifterne af de i Petitionen ommeldte Bomme ere udløbne, eller den 1ste Mai 1844, imod at det paasees, at ingen af disse i den følgende Tid bortforpagtes paa et længere Tidsrum, end til den nysnævnte Datum; hvorhos Vi have paalagt Vort Rentekammer snarest muligt at bringe det derhen, at samtlige Bomme ogsaa paa de sjællandske Hovedlandeveie blive bortforpagtede til et og samme Tidspunkt.

I Anledning af den under No. 23 anførte Petition er den fornødne Bestemmelse indført i det ovennævnte Udkast til en Anordning angaaende Communalbestyrelsen i Kjøbenhavn.

I Anledning af de i Petitionen No. 24 under 1ste, 2den, 3die, 5te, 7de og 8de Post fremsatte Indstillinger i Forbindelse med dem, der angaaende samme Gjenstand vare fremsatte af Vore Provindsialstænder for Nørre-Jylland, have Vi ladet udarbeide Udkast til en Placat, der har været bemeldte Provindsialstænder forelagt, og nu ligeledes vil forelægges Østifternes Forsamling.

Petitionens 4de Indstillingspost have Vi givet Vort Bifald med det yderligere Tillæg, at Skolelæreres Sønner ogsaa i det Tilfælde, hvor de, uden

at være oplærte ved noget af Skolelærer-Seminarierne, tage Examen ved et af disse, skulle være fritagne for den ved Placat af 19de October 1824 foreskrevne Kjendelse til Seminariefondet. Ligeledes have Vi allernaadigst bevilget den i Petitionens sjette Indstillingspunkt foreslaaede Begunstigelse for den fratrædende Skolelærer eller dennes Enke og Arvinger. Ligesom der angaaende disse tvende sidstnævnte Poster fra Vort Cancellie er meddeelt Vedkommende det Fornødne, saaledes har Cancelliet og med Hensyn til 9de Indstillingspunkt tilkjendegivet Skoledirectionerne, at Hensigten med den ved sammes Circulaire af 14de Juni 1829 fremsendte Tegning til Skolebygninger paa Landet ikke har været, at den skulde være en aldeles ubetinget Norm for Indretningen af nye Skolebygninger, og at der saaledes, under Iagttagelse af de i Collegiets Circulairskrivelse af 21de November 1815 indeholdte ved allerhøieste Resolution af 29de Juni 1816 sanctionerede Bestemmelser, vil kunne foretages saadanne Afvigelser fra samme, som efter de locale Forhold maatte ansees hensigtsmæssige.

Hvad den i nærværende Petition under No. 1 gjorte Henstilling, hvilken ei af Stænderne for Nørre-Jylland var tiltraadt, angaaer, da have Vi fundet Betænkelighed ved at betage en saa vigtig Indretning som Skolelærer-Hjælpekasserne den Indtægt, som samme kunde erholde ved Hjælp af de overflødige Degnejorder, ligesom Vi og have fundet, at Skolelærernes Opmærksomhed, ved at større Jordlodder end de anordnede bleve dem tillagte, letteligen vilde afdrages fra deres egentlige Kaldspligter.

Med Hensyn til den under No. 2 nævnte Henstilling, som Forsamlingen for Nørre-Jylland ei heller havde tiltraadt, have Vi saa meget mindre kunnet tage denne til Følge, som Resultatet ikke vilde blive fordeelagtigt for Skolelærerne.

Hvad endelig Henstillingen under No. 3 angaaer, at Skolelærerne maatte fritages for at udrede den de forrige Degne-Embeder paalagte Afgift til de lærde Skoler, da har denne ikke kunnet tages til Følge, da det lærde Skolevæsen saa meget mindre vil kunne undvære denne Indtægt, som det, i Overeensstemmelse med Vor paa Petitionen No. 12 afgivne allerhøieste Resolution, vil blive bebyrdet med Udgifter til Realunderviisningens Fremme; hvorhos det ikke kan feile, at bemeldte med de Skolelærerne overladte Degneindtægter forbundne Byrde er kommen i Betragtning ved Beregningen af det, der for Degneindtægterne bliver at afkorte i den anordningsmæssige Løn, som Skolelærerne bør nyde.

Hvad den af Vore Provindsialstænder for Sjællands med flere Stifter

indgivne Petition No. 25 angaaer, da have Vi fundet overveiende Betænkeligheder ved at bevilge den Offentlighed af Provindsialstændernes Forhandlinger, der er Gjenstanden for den 1ste Indstilling i bemeldte Petition. Derimod have Vi, i Overeensstemmelse med Petitionens 2den Indstillingspunkt allernaadigst instrueret Vor Commissarius om, at det herefter kan tilstedes, at alle Medlemmer af Provindsialstændernes Forsamlinger, der have taget Deel i en Sags Forhandling, nævnes i Stændertidenden; ligesom der Intet vil være til Hinder for, at saavel de Lovudkast, som Vi lade Vore Provindsialstænder forelægge, som de private Propositioner, der fremkomme fra Samme, meddeles i Stændertidenden, saasnart de have været Forsamlingen forelagte.

Hvad den under No. 26 nævnte Petition betræffer, da have Vi fundet Betænkelighed ved at bevilge en saa betydelig Forandring i Vore Forordninger af 15de Mai 1834, at de saa vigtige Sekretairforretninger i Provindsialstænderforsamlingerne skulde kunne overdrages til Andre end bemeldte Stænders egne Medlemmer. Forsaavidt derimod Vore Provindsialstænder maatte finde Anledning til at andrage paa andre med hine Forordningers Grundsætninger meer overeensstemmende Midler til at lette Sekretairerne deres Arbeider, saasom ved Forøgelse af deres Antal, kan Vort allerhøieste Samtykke dertil forventes.

Til Bekræftelse paa forestaaende allernaadigst meddeelte Resolutioner have Vi udfærdiget denne Vor Kundgjørelse, og forblive Vore troe Provindsialstænder i Kongelig Naade bevaagen.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn,
den 19de September 1838.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

Stemann.

Ørsted. Lassen. Lange. Hansen. Bentzen.